

Kmetijski list

Glasi „Samostojne kmetijske stranke za Slovenijo“.

Naročnina:
celoletno Din 25.—
pololetno Din 12.50
četrtletno Din 7.—
Posamezna številka Din 1.—

**Kmet pomagaj si sam,
in svoje stališče v državi
uravnaj si sam!**

Inserati:
mali oglasi do 9 petič vrst a Din 1.50
večji inserati od 10 petič vrst naprej a Din 2.—
notice, izjave, poslano, reklame petič vrsta a Din 3.—

Uredništvo in upravnništvo lista je v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7, v hiši „Ekonom“.

Kmetska misel.

Času, ko se predstavlja našemu narodu nova Pašić-Pribičevićeva vlada, je naša nujna dolžnost, da se poklonimo kmetijski misli. Zakaj vsem nam je jasno, da pomeni nova vlada samo stopnjevanje zlo stare vlade in zato novo trpljenje za kmetijsko ljudstvo. Nam vsem pa mora biti jasno tudi to, da ne bi prišlo nikdar niti do samoradikalne Pašićeve vlade in niti do radikalno-demokratske Pašić-Pribičevićeve vlade, če bi bilo kmetijsko ljudstvo zavedno, če bi spoštovalo kmetijsko misel.

Temu pa žal ni tako in tako med Srbi, ko med Hrvatmi in Slovenci je vse polno kmetovalcev, ki so dne 18. marca lanskega leta zaupali svoje glasove meščanskim strankam, ki so se izneverili visokim ciljem kmetijske misli. Kmetijski volilec je dal mandate radikalom in kmetijski volilec je pomagal pri nas v sedlo meščanski SLS in kmetijsko ljudstvo Slovenije zastopa samo en poslanec — naš tovariš Pucelj.

Posledice tega žalostnega dejstva čutimo od 18. marca dalje vsak dan težje in težje in čutili jih bomo še bolj, če ne prične kmetijsko ljudstvo spoštovati kmetijsko misel, če se ne združi v enotni stanovski kmetijski stranki, če ne preneha služiti interesom meščanskih strank. Kakor ne pripusti meščan, da bi njega zastopal kmet, tako tudi ne sme dopustiti kmet, da bi njega zastopal meščan! Samo tisti, ki živi na deželi, samo tisti, ki je dokazal, da čuti s kmetom, samo tisti poznajo tudi težave kmeta in samo tisti ga more dobro zastopati.

To je prvi temelj kmetijske misli, to je njen prvi nauk! In v Sloveniji smo imeli priliko, da smo resničnost tega nauka spoznali. Dokler je bila močna SKS, tako dolgo tudi ni bilo nobenih novih davkov, tako dolgo je imel kmet uplívno besedo. Padla je SKS, zmagala je meščanska SLS in novi davki so prišli nad kmeta, nova bremena so pričela uničevati njegovo gospodarstvo.

Drugi zakon kmetijske misli pa je, da se mora kmet združiti z vsemi kmeti Jugoslavije. Samo v slogi je moč in samo v združitvi je spas. Vsi kmetje Jugoslavije imajo en interes: prodati dobro svoje pridelke. Vsi kmetje Jugoslavije imajo eno željo: da vlada v državi red in pravica. Vse kmete Jugoslavije

pa druži tudi ena misel, da pripadaj vlada tistemu, ki je za državo najzaslužnejši, brez katerega države sploh ni. In to je kmet, ki prehranjuje vse.

Zato se morejo in morajo združiti vsi kmetje v eno celoto, da postanejo na ta način tako močni, da zagrabijo sami vlado v svoje roke, da ne bo izdan niti en zakon več, kateremu ne bi pritril kmet in da bo izdan vsak zakon, ki ga potrebuje kmet.

Po kmetijski volji se bo vladalo samo tedaj, kadar bo na krmilu kmetijska vlada. Kompromisarska vlada ne bo nikdar kmetu popolnoma ustregla, temveč bo tudi v najboljšem slučaju kmetu dostikrat krivična.

Tako številni, tako močan je kmetijski stan, da njemu kompromisi sploh potrebni niso. Toda le tedaj, če je kmetijsko ljudstvo zavedno, če brez izjeme sledi kmetijski misli.

Tovariši! Pred sto in stoletji je skušal kmetijski narod v krvavih bojih priboriti sebi svobodo, toda vsled nesloge so se njegovi obupni poizkusi ponesrečili. Učimo se iz zgodovine, učimo se iz trpljenja naših prednikov. Če so oni doživeli neuspehe vsled nesloge, potem ne smemo mi doživeti neuspehov vsled razcepljenosti in nezavednosti kmetijskega ljudstva!

Zapomnimo si namreč tudi to! Če bi bili naši predniki zavedni, če bi naši predniki vsi izpolnjevali zahteve kmetijske misli, potem se ne bi bilo nam treba boriti danes za osnovne pravice kmeta, temveč te bi nam bile že priborjene.

In če izpolnjujemo danes mi vse, kar zahteva kmetijska misel, potem bo našim potomcem zagotovljena srečna bodočnost, v nasprotnem slučaju pa bodo kazali na nas, kot na one krivce, ki so zakrivilili njih trpljenje.

Kdor ljubi svoje otroke, kdor hoče, da bo spomin nanj svetel, kdor poštuje svoje ime, ta bo zato vnet pristaja kmetijske misli in priboril bo svojim otrokom to, kar mu njegovi predniki v neprimerno težjih časih niso mogli priboriti.

Ko je znova utriena centralistična beogradska vlada, je naša dolžnost, da se poklonimo kmetijski misli. Zakaj rešitev kmeta je kmetijska misel in spas naroda je odvisen od njene zmage.

Pašić-Pribičevićeva vlada.

V ponedeljek, dne 24. marca so Radićevi poslanci v Beogradu položili prisego, ter s tem korakom začeli sodelovati v narodni skupščini. Takoj nato je Pašić podal ostavko svojega kabineta. Na predlog skupščinskega predsednika je kralj poveril sestavo vlade ponovno Pašiću. Opozicijski blok je odbil sodelovanje s Pašićem, istotako zemljoradniki. Radi tega je nastal razcep v demokratski stranki, ker je Prebicevićeva grupa („Jutro“) padla v hrbet svojem predsedniku Davidoviću in sklenila pakt z radikali. Pribičević je z 20 poslanci izstopil iz demokratskega kluba. Med temi tudi slovenski demokrat Reisner in s pomočjo teh sestavlja Pašić novo vlado.

Kaj imamo pričakovati od take vlade? Razmere bodo ostale stare če ne bodo še slabše. Radikali dobe slobodne

roke za korupcijo v Srbiji, demokrati pa na Hrvaškem in v Sloveniji.

Plemenski boj se bo poostiril in mesto tako težko pričakovanega zboljšanja in sporazuma bo še večji razkol.

Vsi dobri državljani smo se odkrito veselili Radićevega prihoda v Beograd. V tem smo že videli boljše bodočnost za vse, a prečanskim demokratom se je posrečilo sporazum razbiti z zahrbtnostjo in prevaro.

Čaka nas težka naloga, pa siguren uspeh. Vsi kmetje moramo v eno stranko — v Savez Zemljoradnikov! Če bomo šli v prihodnje volitve z geslom za zmago kmetijske misli in za sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev, bomo pomagali in strli tudi Pašić-Pribičevićevo vlado in njeno krivičnost ter korupcijo!

Iz zemljoradniškega kluba.

Posl. M. Moskovijević je govoril pri ministrstvu financ in posebno ostro napadal pravno monopol.

Posl. Čeda Kokanović je govoril pri ministrstvu za notranje zadeve in šibal posebno ostro politično upravo v Bosni.

Posl. Dušan Dimitrijević je govoril o vojski, posl. Vujčić pa o ministrstvu za javna dela in železnice.

Posl. Lazić je stavil na predsednika Skupštine vprašanje, zakaj je prenehal delovati odbor za dalm. agrar. in je predsednik obljubil, da bo sklical ta odbor na sejo. Nadalje je stavil isti poslanec vprašanje na ministra za kmetijstvo, zakaj ne dobe po toči oškodovani nikake podpore, ko je vendar v zakonu obljubljen.

Oster nastop posl. Pucelja zoper ministra pravde je imel vendar ta uspeh,

da je minister par dni po napadu že poslal skupščini načrt za izmeno zakona o kompetenci okr. sodišč v Sloveniji v civilnih pravnih. Zdal zavisi od skupščine, kdaj bo ta za kmeta koristni zakon rešen.

Posl. Č. Kokanović in Vujčić sta govorila povodom interpelacije o izdajanju potnih listov za Ameriko in ministra brezobzirno prijemala. Tov. Vujčić je prečital nad 30 pisem, iz katerih je razvidno, da so poedine potne liste prodajali od 20 do 30 tisoč dinarjev.

V soboto sta govorila pri ministrstvu za pošto posl. Č. Kokanović, a pri ministrstvu za kmetijstvo tov. Pucelj, ki je zlasti ostro napadal ministra, da se ne briga za carine in izvoz živine, konj, svinj in zlasti vina ter da ne podpira zadržarstva.

Kaj pa to pomeni?

»Slov. Gospodar« piše v svoji letošnji 12. številki od 20. marca v uvodnem članku, ki nosi obliko dopisa iz Beograda, torej iz poslanskih krogov, med drugimi zanimivimi stvarmi tudi te lepe in značilne stavke: »Sami Hrvati sedaj priznavajo, da so s tem, ker so ostali leta 1920 s svojimi 50 poslanci doma,

zakrivilili velesrbsko centralist. ustavo. Leta 1923 pa je 70 njihovih poslancev zakrivilo, da je Pašić lahko naložil našemu ljudstvu kuluk, visoke davke itd. — Kakor nas na eni strani ta izjava silno veseli, ko »Slov. Gospodar« odkrito, jasno in nedvomno priznava, da je lagal in s pomočjo laži zmagal pri

zadnjih volitvah, ko je pisal, da je centralizem delo Samostojne, tako nas na drugi strani čudi tako pisanje proti njihovim zaveznikom Radićevcem, od katerih edino more pričakovati Korošec poleg zemljoradnikov in demokratov, da pomagajo odpraviti z države ter ljudstva nesrečo, katero je »oče Slovencev« natovoril po sijajni zmagi s slavnim Markovim protokolom in z avdienco pri kralju na šibka ledja prevrženih volilcev v obliki kuluka, povišanih davkov, peklenjskih taks, nemoderne vojaškega zakona in satanske korupcije. — Gorenje pisanje pa dovolj jasno kaže, da so klerikalci tudi kot »prijatelji« silno nevarni ljudje in da ne morejo nikoli pošteno voditi svoje politike.

Kdo laže?

Laž ima kratke noge, tako je zapisal »Slovenec« po tridnevem tuhanju o naši ugotovitvi, da je tiger Kulovec v skupščini lagal, ko je dejal, da je dobila »Kmetijska družba« komisarija samo zato, ker so imeli klerikalci večino. »Slovenec« prinaša stenografski zapisnik Kulovečevega govora. V tem govoru trdi Kulovec, da je bil postavljen komisar Kmet. družbi v letu 1921, samo radi tega, ker so imeli klerikalci takrat večino v odboru. To v toliko popravljamo. Danes pa pribijemo, da je »Slovenec« lagal, kajti naša trditve v Kuloveči laži se je nanašala na poročilo »Slovenca«, ki pa je poročal samo tole:

»Vlada je razpustila odbor Kmetijske družbe samo zato, da udari nas, ki smo imeli v odboru večino.«

Ker je v družbi sedaj komisar, se razume, da nihče niti slutiti ni mogel, kaj je Kulovec s svojim govorom mislil. »Slovenec« je poročal nalašč lažljivo, da bi le kdo mislil, da so preganjanci klerikalci, da bi skril, kako so radikali zaradi klerikalcev prelomili zakon.

Pa ta namera »Slovenca« se ne bo obnesla, ker javnost ve, kdo je lagal.

Ali bodo prezrli pa-peževe besede?

V nedeljo, dne 23. t. m. se je vršil v Rimu tajni konzistorij, na katerem sta bila imenovana za kardinala njujorški in čikaški nadškof. Pri tej priliki je imel

Lepi janičar.

Roman.

Spisal Rado Murnik.

11.

Uro hoda od Blagajevskega gradu, v ozki dolini blizu Bojanec, sta čepela ono jutro ciganka Čirikli in njen petnajstletni sin Sonakaj (Zlato) ob skali za gabrovim grmom pod stoletnimi bukvami, dočim je jezdit mladi grof Blagaj s svojimi gosti proti Krasincu.

Sonakaj je bil vitek kodrolas ciganček z modročnimi, otožno žarečimi očmi. Temno opaljeni obraz in roke mu je bilo opraskalo trnato grmovje in bodičevje. Skozi umazano capasto obleko se je kazala na premnogih krajih gola rjava koža. Igral se je z bilko pogozdne trave proruslje po sijajnobelih zobeh in opazoval življenje okoli sebe.

Zlate, rubinaste in smaragdne žuželke lezejo, živi dragulji, po redkih rosnih cvetkah, po nežnih mahalih samotere praproti, po rumenozelenem mahu, po koreninah in lišajasti suhljadi. Rdečerjav metulj sede na beli cvet začije deteljice, se poguga, zatrepeta s pisanimi krili in odleti preko mrtvega bukovega listja, v zatišju na debelo nastlanega od vetrov pomladanjih. Pohlevno skrit kos poje dolge in lepe samospeve. Včasih mu odgovarja zaljubljeni zbor preveselih ščinkavcev, sinic, penic, kraljičkov in grulečih divjih golobov. Bobna jim žolna, vsak dan v prazni zeleni sukni, bobna neudrudno, ker jo hudo skrbi zaradi pravega takta. Daleč gori na polnočni strani žvižga sokol z otožnim tankim glasom nad pralesom. Priskaklja mlad zajec, obsedi na zadnjih nogah, striže z dolgimi ušesi in jo popiha v pustoto mrakotne goščave. Skozi zeleno streho visokodebelnih bukev spe solnce zlate iskre na

usehlo listje in mah. Vzduh polni trpka vonjava gozdnih zeli, vlažnega mahovja in trohljadi.

Nepremično sedi ciganka ob skali, le črne oči pod ozko zraslimi obrvmi ji živahno begajo po okolici. Razmršeni lasje, ponekod pa tudi cape na prsih in ramah se ji svetijo od masti, ki ne diši posebno prijetno.

Izenada poleti senca preko bukovih vrhov. Zaderse se šoja.

Previdno dvigne Čirikli glavo — rahlo zavzvene srebrnjaki na rjavem vratu.

Za grmovjem zašumi suho listje... izza debla se pokaže srna... postoji, pomoli glavo daleč naprej, volha nezaupljivo... stopa dalje po ozki stezi, uhojeni od turov, medvedov, jelenjadi in srnjadi. Za njo in okoli nje stopica rdečkasta, belopikasta mladica.

Oprezno potegne ciganka dolgo zanko iz nedra, jo pripravi za met in se ne gane več. Lahna sapa ji pihlja v obraz.

Srna prihaja bliže, dviga glavo, nastavlja ušesa, se ozira in krene nato nekoliko hitreje po stezi.

»Veter je ugoden.« se veseli Čirikli in oči se ji bliskajo poželjivo, divje ko gladni volkulji. Brezskrbna srnica skaklja naravnost proti njej... še trenutek počaka ciganka... že vrže zanko, nategne motvoz. Živalica, ujeta za vrat, pade na mahovita tla. Stara srna priskoči in toži z žalostnim glasom.

»Danes bomo imeli dobro pečenko,« de stara tiho. »Na, Sonakaj, tu imaš nož! Zakolji jo naglo! No, kaj se obotavljaš?«

Sonakaj vzame nož pa venomer gleda srnico, ki boječe izteza šibki vrat, obrača nežno glavico in drgeta v zanki. Skoraj človeški izraz smrtnega strahu trepetava v teh obupnih, obtožujočih očeh.

»Mati, ne morem.«

»Ali se ti smili? Pojdi no, pojdi! Ti mi boš lep cigan. Daj sem!«

Ciganka poklekne k srnici in ji zasadi ostril nož globoko v prsi.

»Vidiš... tako se mora...«

Mala srna zadržita, po njeni dlaki in po mahu rdi in se peni ozka lisa. Telesce sunkoma zatrepeta v smrtnih krčih. Že hrome noge, življenje beži iz mladega bitja. Od okrvavljene noža se kadi redek dim...

Sonakaj se priplazi, ogleduje mrtvo trupelce in pogladi mehko pisano dlako. Tako žal mu je ljubke, zale živalce.

»Kajne, raiši bi se igral ž njo?« mu očita mati in obriše nož ob mahu. »Le počeni za skalo! Zdal ujameva še veliko.«

Počasi se bliža stara srna, sklone glavo in liže svojo ljubljeno mladico. Ciganka se dvigne zlagoma, da bi zopet zagnala zanko; toda srna oskoči bliskoma iz njene nevarne bližine.

»Pa pojdiva!« veli Čirikli ter spravi nož in zanko. »Nemara pojde stara za nama; blizu našega tabora nam ne uide več.«

Ciganka zadene plen na ramo in odide s sinom po ozki stezi navkreber, koder gledajo krive korenine iz tal in delajo prirodne stopnice. Stara srna jima sledi oddaleč... Ko pa prideta mati in sin na širjo gozdno pot, zaslišita nenadoma zamolkli, topot konjskih kopit.

»Šim kuti — pafedža, mro čavo!« (Poslušaj malo — nazaj, moj sin!) zašepeta ciganka, vrže srnico pod gost grm, leže na tla in potegne sina za sabo. Že se bližajo jezdec.

»Mati, beži ti! Naj ujamejo samo mene!«

»Le skrivaj se, nevesta hudičeva!« zakriči nadsokolar Jure Adlešič, ki mu niha velik svet močvirskega belega lokvanja nad kapo. »Videl sem to

dobro in pse imamo s sabo. Le skrivaj se, neumnica tatinska!«

Razjaha konja in zgrabi mladega cigana.

»Pustite naju!« prosi Čirikli trepetaje. »Pustite naju, žlahtni gospodje lovci! Saj nisva storila nič hudega!«

»Nič hudega?« zarentači nadsokolar. »Mislili, da nisem videl mlade srne na tvojih umazanih plečih, žlahtna gospa ciganka? No, grof Blagaj ti že pokaže, po čem je njegova divjačina. Le čakaj, pečenka satanova! Pogledaj, kako pripravno mole bukovke veje preko pota! Ne bo dolgo pa boste visela ti in tvoj sin z njih in razveseljevala zlodeje sredi pekla!«

Kakor ljuta risa napade ciganka nadsokolarja, da otme sina iz njegovih rok. Še dva sokolarja skočita s konj in pomagata svojemu načelniku Čirikli vpjje in se brani na vse kriplje.

»Vražja baba!« zakriči Jure, ko ga ugrizne Čirikli v palec. »Zda mi je pa že dovolil!«

Nanaglomasa zasučje ciganko in ji stisne roke na hrbtu. Nato privežejo mater in sina k dvema debeloma. Nadsokolar potegne zabodeno mladico izpod grma in jo položi poleg ilteče ciganke. Sedaj ugleda tudi staro srno, ki stoji ob širokem deblu kakor ulita iz bronu.

»Aha, oni dve srni sta, ki sta ji preplašila naša dva ubegla psa, da smo ju komaj sklicali nazaj,« de Jure. »Grof je ukazal, da mu neutegoma naznanimo vsako lovsko tatvino in vsakega lovskega tatu. Miko, ti si najmlajši — jezdi nazaj in javi gospodu, kakšna dva imenitna ptička smo ujeli sredi gozda!«

»Izpusti naju, ljubi, dragi gospod lovec!« Jame iznova prosi Čirikli z jokavim glasom, ko odjaše mozoljasti Miko. »Molila bom vsak dan zate in za tvojo drago ženo in tvoje nedolžne otroke.«

(Dalje prih.)

papež velik govor, tekmo katerega je dejal med drugim tudi sledeče:

„Jasnost in odločnost, s katero smo nastopili proti zlorabi cerkvenih oblasti v politične svrhe, nam daje pravo — kakor imamo tudi dolžnost — da obsojamo istotako tudi žalitve vere in nasilja proti osebam, rečem ter svetim ustanovam pod pretvezo političnih nagibov.“

Besede papeža so jasne da ne morejo biti bolj. Nihče nima pravice iz političnih nagibov preganjati cerkve, ker tudi cerkev ne trpi, da bi se cerkvena oblast zlorabljala v politične svrhe.

Tako je dejal papež in njegova beseda mora biti sveta vsem katolikom, zlasti pa katoliškim duhovnikom! Toda kljub temu vidimo, kako pri nas duhovniki dan na dan zlorabljajo cerkveno oblast v politične svrhe.

Ali bodo z zlorabo vere nadaljevali tudi sedaj po jasnih papeževih besedah? Ali bodo prezrli papeževe besede? Ali bodo pogazili zapoved papeža?

Naj si dobro zapomnijo, da bo ljudstvo znalo oceniti duhovnika, ki kljub papeževi prepovedi zlorablja cerkev v politične namene.

Planšarsko zborovanje v Kranju.

Dne 25. t. m. so imeli planšarji v Kranju zborovanje, ki se je vršilo v občinski posvetovalnici. Ob navzočnosti nad 300 interesentov, je otvoril zborovanje agrarni komisar Spiller-Muys, ki je v jedrnatih besedah kritiziral dosedanje zanemarjanje našega planšarstva, ki je eno najvažnejših činiteljev za povzdigo gorenjskega gospodarstva. Treba je podvzeti vse korake, da se izvede v tem oziru temeljita melioracija. Da je planšarstvo pri nas na tako nizki stopnji, je kriva nepoučenost in konservativni posestniki. Ustanovitev posebnih planšarskih tečajev in gorenjske kmet. šole je zelo potrebna. Tu naj bi se ljudje poučevali o izboljšanju planšarskih tal, o planšarskem stavbarstvu, o pridelovanju krmil, pognojstvu plan. travnikov ter o umni reži mlečne in planšarske živalske pasme.

Inž. Preselj, planinski nadzornik, je podal poročilo za pretečeno leto. Na svojih obhodih je našel zelo slabe planšarske steze, pomanjkanje plan. vodnjakov, staj za živino, ograj in pastirskih koč. Najemnina za pašno dobo je znašala za normalno govejo živino 100 do 120 Din, za junca 60 do 70 Din, za ovce 30 do 45 Din in za konja 25 Din na teden.

Najpomembnejša občina za planšarstvo je Srednja vas v Bohinju, ki ima 25 planin. Žal, da so vse te planine v neurejenem stanju. Lastniki se pripravajo med seboj za pašnike, a o izboljša-

nju istih se ne govori. Slaba pota in neprevidnost pastirjev so povzročila precej nezgod pri živini. Bilo bi umestno, da se uvede medsebojno zavarovanje živine, kakor ga imajo v Švici. — Naši planinski pašniki nosijo letnih dohodkov 44 in pol milijonov kron. Po melioraciji bi se ta ogromna vsota še povečala.

Okrajni načelniki planiškega odbora so poročali o planšarskih razmerah v Radovljiskem, Blejskem, Kamniškem in Kranjskem okraju. Vsi so bili edini v tem, da naj država dovoli zadosten kredit za izboljšanje planšarstva.

Zupnik Piber je pozival navzoče na samopomoč. Ne more se čakati na državo in njene podpore, treba je prijeti z lastnimi rokami za delo.

Svetnik Rohman od Kmet. družbe je predlagal, naj se planšarji organizirajo v posebnih odsekih pri Kmetijski družbi. Opozarjal je na opasnega tekmeča, ki ga ima planšarstvo v gospodarstvu. Gozdarji imajo strog zakon, a tudi ljudi, ki so zelo »navihani«. — Inž. Ružič od gospodarskega oddelka je izjavil, da je novi gospodarski zakon tako zasnovan, da se bo dalo delati s planšarji roko v roki. Treba se je le sporazumeti in šlo bo. — Sledila je še mala debata o užitinskih pravicah na Vel. planini v Kamniškem okraju, katere lastnik je Kamniška kooperacija, nakar je bilo zborovanje zaključeno.

Gruda.

Pod tem naslovom je začel izhajati mesečnik, ki je namenjen v prvi vrsti naši kmetijski mladini. Dosedaj Slovenci še nismo imeli mesečnika, v katerem bi bil tako lepo združen dvojen namen glasila kmetijske mladine, da nudi neke zabavne, temveč tudi poučno snov kmetickemu naraščanju. Bodočnost kmeta potrebuje značajnih, dobro vzgojenih, pametnih ljudi, ki bodo kos velikim nalogam, katere čakajo kmetijski stan. Korakamo nasproti časom, ko bo kmet uresničil stoletno težnjo osamosvojitve v gospodarskem in političnem pogledu, ko bo izvajal svojo Staro pravdo. Vendar nas najvažnejše delo še čaka prav sedaj, ko se približujemo uresničenju svojih idealov. To delo pa bodo morali izvršiti naši kmetijski sinovi in hčere in kakor ga bodo dovršili, tako bo bodočnost njihova.

K temu je pa potrebna v prvi vrsti izobrazba kmetijskih fantov in deklet. Najboljnejše izobraževalno sredstvo pa naj bo naša mladina ravno »Gruda«, katero bodo vsled njene izborne vsebine prav radi prebirali ne samo mladi, marveč bodo segli po njej tudi odrasli. Kakor je list vsebinsko in po obliki naravnost vzoren, je cena prav presenetljivo nizka za današnje razmere. Posamezna številka stane samo 3 Din, a celoletna naročnina znaša 30 Din. Vsled te, zares nizke cene, bo list dostopen tudi manj premožnim. Urejuje ga pisatelj Ivan Albreht. Naroča se pri upravi »Grude«, Kolodvorska ulica, 7 v Ljubljani.

Mesečnik pripravljamo v vsakem oziru kar najtopleje.

Agrarna vprašanja v Slovenji.

(Spisal dr. Fran Spiller-Muys, agrarni komisar. V Ljubljani. 1924. Samozaložba.)

Brošura, ki jo je spisal o tem predmetu naš odlični strokovnjak, bo gotovo v znatni meri vzbudila zanimanje pri vseh naših prizadetih krogih, zlasti pa ga mora vzbuditi pri našem kmetu, ki se ga ta vprašanja najbolj tičejo. V njej bo našel v lahko dostopni obliki povedano vse, kar mu je najvažnejšega treba vedeti o agrarnih vprašanjih.

Sestavki so pisani zelo pregledno, knjiga pa je razdeljena v dva glavna oddelka: Agrarnopravna in agrarnopolitična vprašanja ter Agrarne operacije.

V prvem delu pisatelj v »Uvodu« naznači čitatelju glavni namen knjige, potem pa mu v poglavjih: Najvažnejša agrarnopolitična vprašanja, Agrarnogodovinske črte, Razkroj starih zemljiških zajednic, Ohranite in obudite zemljiške zajednice na modernejši podlagi. Narobe razdelbe in zložbe (komasacije), Servitne skupnosti in Uredbe in izboljšanje pašnikov in planin predoči postane, razvoj in današnje stanje vseh teh perečih in za naše kmetijstvo zelo važnih vprašanj. Vsa ta poglavja so obdelana izčrpno, v kolikor dopušča obseg, in s tako spretnostjo, da mora postati vsa snov jasna tudi takemu bralcu, ki se doslej ni podrobneje pečal z njo. Vsa »Stara pravda« postane človeku jasna; ni mu več samo

zveneča fraza, temveč izrazi pojem, poln tehtne vsebine.

V drugem delu pojasnjuje pisatelj v enako nazornostjo Agrarne operacije. Tudi tu začne z zgodovino in objasnijo postane in zakonito podstavo, potem sedanjo organizacijo oblastev za agrarne operacije, nadalje pa posle agrarnih operacij.

Knjigo krasi več lepih slik, ki prav uspešno ponazorjuje besedilo.

G. pisatelju smo lahko hvaležni za njegov trud. Kajti vsako vprašanje pridobi na svoji njunosti in se začne bližati uspešni rešitvi šele tedaj, če ga vsi prizadeti poznajo in se zavedajo njegove njunosti. Ta namen ima pričujoča knjižica. Zato pa želimo, da bi ga tudi res dosegla. Vsakemu kmetu bo v korist, če si knjigo omisli in se temeljito in pazljivo seznani z njeno vsebino. Cena knjige je spričo njene važnosti in dostojne opreme zelo skromna in pač ne bo nikomur delala ovir. — Ako bi naši kmetje to delo prezrli in ga pustili obležati na založniških policah, bi s tem pokazali, da se sami zase ne brigajo. Takega spričevala si pa menda le ne bo nihče dajal. Kmetovalci, sežite torej po delu, ki je bilo napisano vam v korist!

Knjiga se naroča v vseh knjigarnah ali direktno pri založniku. Z. n.

Vestnik kmetijskih fantov in deklet.

(Velika Loka, 23. marca.) Pretečeno nedeljo je priredila Zveza kmetijskih fantov in deklet pri nas poučno predavanje. Predavatelj iz Ljubljane je v dve uri trajajočem govoru razložil navzočim fantom in dekletom potrebo izobrazbe kmetijskega naraščanja, iz katerega se more ustvariti za razmere v gospodarsko-

političnem življenju naše bodočnosti moče, ki bodo s prepričanjem in temeljitim poznavanjem svojega lastnega položaja in pa tudi obdajajočih nas razmer za-mogli uspešno braniti svoja stara prava v borbi za osamosvojitve kmetijskega stanu. K temu je brezpogojno potrebna naobrazba. Nato je predavatelj opisal

zgodovino kmetijskega ljudstva, njegovih bojev za Staro pravdo, katere je prišla do izraza najbolj tedaj, ko je zgodovina beležila s krvavimi črkami kmetijske upore. Govornik je naglašal, kako so vsi danes obstoječi stanovi, a predvsem oni, ki jih imenujemo odvisne stanove započeli svoj obstanek in življenje ravno v kmetickem stanu in kako je še danes od kmetijskega stanu odvisen zlasti pri nas tri četrtinski del celokupnega naroda. V tej zavesti je kmetijski stan časten a tudi stan, ki se mora zavedati svojih velikopoteznih nalog, da osvoji bodočnost. Predavanja se je udeležilo 60 fantov in deklet, ki so prihiteli od daleč in blizu in s tem dokazali, da imajo smisla za izobraževalne in vzgojne namene Zveze kmetijskih fantov in deklet. Velikolaški fantje in dekleta pa so s tem tudi pokazali dober vzgled onim, kateri so poklicani, da stojijo v to važno lastno organizacijo.

POZIV!

Prosimo vse one posestnike, ki so pripravljeni vzeti kakega brezposelnega delavca na delo, da nam sporoče svoj naslov, ter koliko delavcev in za kako delo bi jih rabili. Obenem nam naj javijo, kakor tudi pod kakšnimi pogoji bi jih sprejeli. Pripominjamo, da je veliko brezposelnih, dobrih, poštenih delavcev, ki primejo radi za vsako delo. Prijave je poslati na tajništvo SKS.

Naši shodi.

(Cranomelj.) SKS je priredila na praznik sv. Jožefa javen shod, na katerem je poročal tov. poslanec Pucelj. Shod je otvoril in vodil tov. Cimerman. Lachnerjevo dvorano so v kratkem napolnili zborovalci. In glej. Kakor v Podzemlju, tako sta tudi pri nas primaršala oba gg. kaplana z zapeljanimi kmeti. Pravico imata. Saj je javen shod. Ali v imenu poštenosti in pravice same nimata pravice hujskati že itak preveč zaslepljene in zapelane ljudi k razbijanju shoda. Nameravali so to, toda ljudje čim dalje bolj spregledujejo in so tudi njihovi pristaši do konca poslušali tov. poslanca Pucelja, ko jim je z zgodovinskimi dejstvi dokazal, da nosi odgovornost za vse krivice, ki se nam godijo, edino klerikalna stranka. Ljudje so strmeli, ko je govornik primerjal uspehe klerikalne stranke za kmeta in za duhovne. Duhovnom so draginjske doklade izplačane za eno leto nazaj — kmetom šestkrat povišani davek za naprej. Kmet v Macedonijo uši past in malarijo trpet — bogoslovce prvi dan podporčnik s plačo in vsem. Medklici obeh gg. kaplanov niso mogli preprečiti globokega vtisa na zborovalce. Niti drobtinice za kmeta, a vse le za njihove agitatorje. Kmet, ali ne vidiš kako te sleparijo klerikalci?!

Ko je tov. Pucelj omenjal opravljane SKS še preden je pričela z delom, da so Samostojni brezverci, da bodo pometalji križe iz šol itd, je zaklical g. kaplan št. 1, da je to res. Na poziv, da to dokaže, je rekel: »Saj ste glasovali za kancelarparagraf.« Ko ga je tov. Pucelj vprašal, ali ve kaj je kancelarparagraf je g. kaplan Kos razlagal: »Kancelarparagraf je tisti paragraf, ki ima namen, da duhovnom »gofle« zaveže.« Tako je g. kaplan povedal o teh »goflah«. Tudi g. kaplan št. 2 je nekaj godrnjal, pa so se mu smejali njegovi lastni pristaši. Govornik je v dveurnem govoru popolnoma umiril nasprotnike z neizpodbitnimi dokazi tako, da je proti koncu nek klerikalni možakar vzkliknil: »Kakor vidim ni dr. Korošec bogvejak pridat!«

(Podzemelj) v Beli Krajini. Na praznik sv. Jožefa smo imeli klub skrajno slabemu vremenu zelo dobro obiskani in lepo uspeši shod Samostojne kmetijske stranke. Nabito polni so bili prostori in najbolj je bilo razveseljeno, da sta nas počastila tudi gg. župnik in kaplan s tremi svojimi pristaši in nekaj Marijinih devic. Tovariši Malešič je shodu predsedoval in podal besedo tov. poslancu Pucelju. Z jekleno silo so vplivali njegovi dokazi o krivicah naše zapravljenosti avtonomije in s takimi podatki dokazal sleparsko politiko klerikalcev, da so ljudje strmeli. Po par neokusnih medklicah g. kaplana Jože Rotta, ga je tov. Pucelj pozval naprej in ga vprašal, kako se piše. G. kaplan ves prestrašen, prosi vse navzoče, naj ga nikar ne izdajo. Ta-le g. kaplan se je ves čas tako otročje in pobalinsko vedel, da so se ga sramovali celo njegovi zaslepljeni pristaši. Omeniti moramo, da se je g. župnik dostojno vedel in varoval duhovniško dostojanstvo. Ko gg. duhovna nista mogla dolgo prenašati prepričevalnih izjavanj tov. Pucelja o protikmetijski politiki klerikalne stranke, ki je danes poguba in nesreča slovenskega kmeta, sta pozvala vse njihove pristaše za umik. Vsi so odšli, a nikjer se ni nič poznalo. Poleg obeh gospodov je odšel še en mož, po imenu Pere Mikolašev iz Krasnice, katerega se je na shodu očitala zadeva radi nekih 800 K. Mož ni nič odgovoril, a pri vsakem očitku se je umaknil par korakov nazaj, dokler se ni znašel na

cesti. Ko so klerikalci tako žalostno pogoreli, so se jim navzoči zadovoljno smejali. Tov. Pucelj je mirno nadaljeval svoja izvajanja in može so se glasno zgražali, ko je povedal, po kaki ceni je med vojno avstrijska armada po posredovanju klerikalcev kupovala našo živino. Na Kranjskem po 2 K 50 do čim na Hrvaškem po 7 K. Tako so delali v »korist« našega kmeta klerikalci. Današnji uspehi klerikalcev so pa: vlada Pašiča, davki, kuluk, vojni zakon in vsi drugi »prijoljški« našemu kmetu, trgovcu in obrtniku. Jasno je, da za kmeta ne bo nihče drugi kaj naredil kot močna politična organizacija Samostojne kmetijske stranke.

OBČNI ZBORI KRAJEVNIH ORGANIZACIJ SKS.

(Želmlje.) Občni zbor kraj. org. SKS bo dne 6. aprila t. l. ob 1. uri popoldne v Sp. Golem pri Martinu Pangercu. Dolžnost vseh tovarišev je, da se občnega zbora v čimvečjem številu udeležijo.

(Dob pri Domžalah.) Naša kraj. org. SKS ima svoj občni zbor dne 30. m. a. r. c. t. l. po jutranji maši pri tov. Ivo Detela. Zavedni kmetije in tovariši so vabljeni, da se občnega zbora udeležijo polnoštevilno.

Pokrajinske vesti.

(Kooperacija Saveza jugoslovanskih akademskih zemljeradniških klubov z vseučiliško organizacijo Hrvatske Republikańske Seljačke Stranke.) Sinoči se je vršila seja glavnega odbora Saveza jugoslovanskih akademskih zemljeradniških klubov. Na seji, katere so se udeležili delegati iz Beograda, Zagreba in Ljubljane se je razpravljalo o tekočih poslih in o predstojećem kongresu vseslovan. zemljeradniške omladine v Ljubljani. Poleg tega se je razpravljalo na seji tudi o kooperaciji zemljeradniške omladine z vseučiliško organizacijo Hrvatske Republikańske Seljačke Stranke. Pri tem delu se je pristostvoval tudi delegat vseučiliške organizacije HRSS. V diskusiji je bilo ugotovljeno, da imata obadva pokreta mnogo skupnih točk in je bilo rešeno, da se izvoli odbor, katerega naj tvorijo po nekaj članov iz vseučiliške organizacije HRSS in Saveza JSZK in kateri naj prouči možnost kooperacije.

(Seja glavnega odbora.) »Saveza Jugoslovanskih studentskih zemljeradniških klubov« je bila v Zagrebu v dne 24. in 25. t. m. Natančneje poročilo bomo še podali.

(Nova moč.) V tajništvo SKS je vstopil tov. geometer Milan Mravlje.

(Odpust letnika 1899.) Kakor zvezo, nameravajo odpustiti iz vojaške službe letnik 1899. Odpušeni bodo tudi oni, ki niso odslužili kadetskoga roka. Prav tako bodo odpušeni oni, ki so sedaj v vojaški službi in so služili 1 leto pri kadru.

(Neprijetna konstatacija.) Ko je odgovarjal minister za kmetijstvo na izvajanja posameznih poslancev, je dejal glasom beograjskih listov tudi to-le: »Gospod poslanec Brodar mi zameri, da so za melioracije premajhne vsote v proračunu. Kakor pa se stvari spominjam jaz, niso gospodje iz jugoslovanskega kluba stavili v finančnem odboru tozadevno nikakih predlogov in smo ta proračun tamkaj skupno izglasovali.« — Nato so se klerikalci samo začudeno spogledovali.

(Klerikalna politika in krščanski nauk.) Pri velikonočnem izpraševanju je dejal gospod župnik pri Sv. Andrežu v Slov. Goricah možem, da ni potrebno, da bi hodili ob nedeljah popoldne h krščanskemu nauku. Take stvari so bolj za mladino. Može naj doma čitajo »Slovenskega Gospodarja«, kar je po njegovem mnenju več vredno, kot krščanski nauk. Ko bo prišel čas volitev, tedaj pa najbrže še k maši ne bo treba hoditi, tistim seveda, ki čitajo »Slovenskega Gospodarja«. Kdor pa je klerikalni agitator, ta je pa sploh odvezan od vseh krščanskih dolžnosti. Kaj ne, vnetega dušnega pastirja imamo — za politiko seveda.

(Belokranjske pisanice) so se zopet pojavile v izlozbi urada za pospeševanje obrti na Dunajski cesti v Ljubljani. Ta lep izdelek naših vrlih belokranjskih deklet je krasen narodno umetniški izdelek, ki bo uspešno konkuriral lažkim pomarančam.

(V Dev. Mar. v Polju) se je vršil občni zbor kraj. organizacije SKS. Po poročilu geom. Mravlje je bil izvoljen nov odbor, ki nam je porok, da se bo naša kmetijska ideja širila po vsej okolici.

(Beričevo.) V nedeljo dne 23. marca popoldan je bil občni zbor kraj. org. SKS. Po uvodnem govoru tov. preds. Ivana Grada je podal izčrpno poročilo o sodelovanju kraj. org. njen tajnik, tov. Martin Veste. Pri volitvah je bil ponovno izvoljen ves stari odbor, v katerega imajo pristaši popolno zaupanje. Beričevo mora postati ono žarišče kmetijske ideje, kjer bo razsvetljevala vse sosedne vasi, kjer še spi njihova kmetijska zavest pod klerikalno slepoto. Nato je poročal

tov. geom. Mravlje o političnem položaju, kar je dalo povod temeljiti kritiki klerikalne politike in njihovih »uspehov« za naše podeželsko ljudstvo. Jasno se je videlo, da stranke, ki se sestavljajo iz vseh stanov in razredov ne odgovarjajo več našim gospodarskim razmeram. One sleparijo enega ali drugega, vedno pa kmeta in delavca. Skrajni čas je, da se tega zavejo vsi kmetje, obrtniki in rokodelci ter se trdno oklenejo svoje kmetijske stranke, vsem drugim pa pokažejo vrata.

(Iz Komende.) Star pregovor pravi: Človeka spoznaš po njegovih delih. V nedeljo sem se napotil v Komendo. Ko dospem skozi Moste, zavijem proti Kapljivasi. Kar naenkrat se mi zgane voz in malo je manjkalo, da se nismo jaz, konj in voz potopili sredi vaškega pota v groznem blatu. Na pomoč mi je pritekel najprej neki vaški fant, da sva voz potegnili iz blata. Potem ga pa radovedno vprašam, kdo oskrbuje to cesto. On mi pa odgovori: »Tukajle domači«, se posmeje in nadaljuje. »Tale je Strčinova hiša. Tu bi moral on skrbeti za cesto, ako bi bil kaj vreden gospodar. Pa ni za drugega, da gre vsak mesec enkrat v Beograd po denar in da tam malo gospoda poigra. Za drugo je pa sploh za nič. Govoriti sploh ne zna. Pogledajte tamle njegov kozolec. Že celo zimo leži na pol podrt, k sreči podprt z vozom, da se ne sesede popolnoma na tla. Pa ne, da bi ga popravil.« Vprašal sem ga nato: »Zakaj pa volite take ljudi za poslance.« On mi pa odgovori: »Zato, ker gospod tako zahtevajo.« Kmet, kdaj se boš toliko spoznal, da boš imel za poslance svojega gospodarja.

(Brezovica.) Prijatelj nam piše: Pred kratkim me je počastil na mojem domu mlad agitator od JDS ter mi prigovarjal, naj prevzamem čuvarstvo skrinjice za JDS. Napravil sem se nevednega in ga vprašal če ima za svoj trud kako nagrado, ali morda agitira iz lastnega prepričanja. Povedal mi je, da so mu pri JDS preskrbeli službo, ker je bil brezposeln. Sicer pa je, kakor pravi plačan in si je mogel napraviti le spodnjo obleko za svoj denar, to je za svojo plačo. Mar JDS izkorišča brezposelne ljudi v svoje agitatorske namene in jim nudi košček kruha le pod pogojem, da bodo agitirali za stranko? Žalostno!

(Rakitna.) Vsakemu je še v spominu afera župnika Magajne v naši vasi. Po obsodbi je Magajna hitro odkuril in pustil župnijsko gospodarstvo v največjem neredu in zadolžen. Ker je naglo odšel, ni mogel vzeti takoj svojega gospodarskega orodja in strojev, zato je vse to shranil pri svojem najboljšem prijatelju in zaupniku I. Brencetu (po dom. Rot). Zahtevali smo od Rota, da prodamo te stroje in poravnamo na tak način župnijske dolgove. Rot pa je izjavil, da je on stroje kupil od Magajne. Dne 24. t. m. pa je peljal ta dični možakar shranjeno blago na naslov župnika Magajne. Torej ni kupil strojev, ter nas pošteno nalagal in oškodoval vso vas, ki je morala z velikimi stroški preurediti župnišče. Magajna je pač vedel, komu pušča stroje v varstvu. Rot pa tudi ve, zakaj mu jih je tako dobro hranil. — In ta mož je občinski svetovalec, izvoljen na klerikalni listi. Torej ga je del naših vaščanov volil v dobri nadi, da bo varoval njih koristi v občini, zdaj pa vidijo, da so se goljufali. — Rot je tudi v drugem oziru figamoz. Občinski odbor je prošil, da bi prišla občina pod ljubljansko sodno upravo, ker je pot na Vrhniko odročna. Rot je bil takrat s predlogom silno zadovoljen in ga tudi podpisal. Zdal pa, ko je prišla zadeva ugodno rešena iz Beograda, pa trosil med vaščani vest, da on ni bil nikdar za tak predlog ter ga ni podpisal, ker sploh ni bil pri seji. Da bi to svojo laž še bolj podprl, je podpisal neko okrožnico, ki zahteva, da ostane občina pod vrhniško sodno upravo. Rakitčani, zapomnite si vse to postopanje tega klerikalnega odbornika, ki je vasi samo v sramoto in škodo. — Samostojni Rakitčani.

(Sokolsko gledališče v Radovljici) uprizori v nedeljo, dne 30. marca večer in v nedeljo, dne 6. aprila popoldne »Pohujšanje v dolini Šentflorjanske«. V vlogi Jacinte gostuje obakrat gđc. Mira Danilova, članica Narodnega gledališča v Ljubljani.

(Umri je) Karl Čizek posestnik pri Smarjeti ob Pesnici. Pokojni je bil od ustanovitve SKS naš veran pristaš. Rajni je oče Franca Čizka, člana načelstva SKS. N. p. v m.!

(Draščič v Belokrajini.) 20. marca so imeli gostilničarji občin Radovica, Draščič in Božjakovo sestanek in volitve zastopnika v komisijo za določanje v taksne skupine. Izvoljen je bil g. Ivan Guštin, ki bo gotovo dobro zastopal tukaj. gostilničarje. Po uradnem delu je bil predmet pogovora pred vsem o slabi vinski kupčiji, ki je zakrivila po slabih trgovskih pogodbah z inozemstvom.

(Drbečinski vrh.) Pri nas se je dogodila nesreča, da je neki otrok pojedel pare. Nobenemu zdravniku se ni po-

srečilo, da bi dobil pare iz otrokovega žolodca. Pa je svetoval nekdo, naj neso otroka k župniku v St. Andraž; on bo dobil pare iz otroka, dasi se to zdravnikom ni posrečilo.

(Vakovski vrh.) Tovariš nam poroča: Pred kratkim sem se mudil v Mariboru in sem sedel v neki gostilni, kjer je bilo več gostov. Med temi se je nahajal tudi neki agitator radikalne stranke, ki je začel udrihati po kmetih čes, da se današnje razmere ne bodo poprej izpremenile, dokler se ne vrže kmetom zanjka na vrat. Dokler bo kmet bogat, je dejal, bomo imeli draginjo, kajti kmet je prvi navijalec cen, ker prodaja svoje prideleke po ceni, ki jo določa sam. Krivo je pa tudi meščanstvo, ki noče voliti radikalne stranke, dasi ve, da je ravno kmet največji sovražnik meščanskih stanov. Ako bi šli vsi k radikalom, tedaj bi bilo kmalu bolje. K besedi sem se oglasil še jaz in poučil razgretga moža, kako se danes godi s kmetom. Silni davki, ki morijo kmeta, so zasluga radikalov, ki so na vladi. Živimo v gospodarski krizi, v času, ko vlada splošna brezposelnost — vse to pa so nam pripravili radikali. Ravno radikalna stranka je ona, ki si s svojim delom najresnejše prizadeva, da uniči kmetijski stan. S tem hočejo doseči toliko, da bi obubožani kmet moral hoditi k njim po denarna posojila, katera bi mu dovoljevali za visoke obresti. S klerikalci smo obračunali, ker smo razkrinkali njihovo škodljivo delo, a radikalne dobrote občitamo danes vsi. Proč s tako vlado, kjer zapovedujejo radikali in njihovi privilegiranci, kajti plod njihove politike so današnje razmere, ki tarejo državo. Držimo se stranke, ki je dokazala nešteto krat, da dela za kmeta in obrtnika, da pomaga ljudstvu vselej in povsod in to je Samostojna kmetijska stranka. — Kmet.

(Loče.) Tukajšnji dopisnik »Slov. Gospodarja« si je dovolil v zadnji številki tega lista prav neumestno šalo, kjer se je pokazal v pravi luči.

Prav po farizejsko, kakor zmore to le oni, ki je študiral sveto pismo, je napadel vrlega naprednjaka-samostojneza, ki je imel smolo, da je zadnjič, ko se je začel taliti sneg in so vode močno narasle, domov grede padel v globok potok in se v popolni temi in vsled velike vode ni mogel takoj rešiti iz potoka. Klical je na pomoč.

Slišal ga je kmetijski fant, ki je prišel po cesti in mu je pomagal iz vode (kaj takega bi gotovo ne bil storil dopisnik iz besnega strankarskega sovrštva do bližnjega).

Kar se pa tiče gledanja v kozarec, se pa naj dopisnik potrkna na prsi — pa ne po farizejsko.

Z ozirom na dopis v »Slov. Gospodarju« bi bilo omeniti še to, da je napadenega večkrat videli v cerkvi pri maši in pridigi, a manjkral v gostilni, kakor marsikateroga Orliča.

(Lakošak.) Klerikalci bojkotirajo »samostojneze«: A. Š. je nahrulil g. M., da mu ne bo prodal teleta, ker je dovolil, da se je pri njem vršil dobro obiskani shod SKS. Na tem shodu je tov. posl. Pucelj razkrinkal klerikalne kulukarje in njihove poslane, ki nosijo svo odgovornost sedanjih težav kmetijskega stanu. Naj le klerikalci obdržijo svoja teleta za sebe, mi jih ne potrebujemo.

(Šmarje pri Jelšah.) Pod vodstvom tov. Mrmolja smo imeli tu dne 19. marca poučni sestanek, katerega se je udeležilo vse polno tovarišev, celo iz oddaljenih krajev rogaškega in kozjanskega okraja. Tovariš Mrmolja je razložil osnovne pojme iz politike in nato razložil pomen kmetijskega in trgovskega združništva. Samo posojilniško združništvo ne zadostuje za samostojnost kmeta, temveč potrebno je tudi trgovsko združništvo, potem katerega prodaja kmet svoje prideleke. Le tako se more rešiti in obvarovati dolgovi. Zadolžen kmet ne more biti samostojen in sicer niti v gospodarstvu in niti v mišljenju. Trgovsko združništvo je težka stvar, ki zahteva zrelost zadrugarjev. Vsi zadrugarji so en trgovci. Zadrugar ne sme videti v odboru zadruga svoje ga gospodarja, ker je odbor samo izvršitelj sklepov zadrugarjev, nje izvrševalni organ. Tov. Mrmolja je nato govoril o domačem gospodarstvu. Priporočal je večjo pozornost na gnojenje. Razložil je, kakšne rastlinske snovi vsebujejo hlevski gnoj in kakšna posamezna umetna gnojila. Kmetje malo marno izgubljajo od hlevskega gnoja najbolj redilne snovi kakor amoniak in dušik in sicer vsled izhlapenja in gnojnice. Gnoj je treba stlačiti, gnojnice pa zbirati v gnojničnih jamah. Udeleženci tečaja so bili za pojasnila tov. Mrmolja zelo hvaležni in so izrazili željo, da bi se slični tečaji skoro ponovili.

(V St. Petru pri Mariboru) je bil dne 9. marca poučni sestanek SKS. Sestanek sta vodila tovariša Lipovšek in Mrmolja. Podala sta navodila, kako pobirati varajoče izmišljotine nasprotnikov, posebno župana Flukerja, kateri v službi gospode podaja tako neumne zagovore klerikalcev, da mu več ne verjamejo niti najvdanejši pristaši.

(Radinci — Ljutomerko.) Tu smo imeli dne 16. marca poučni sestanek zupnikov, katerega so se udeležili stari borci iz vsega Ljutomerskega okraja. Predaval je tovariš Mrmolja. Zasnovoval se je obširen načrt, kako je treba obnavljati delo za gospodarsko dvigovanje kmeta. Glede živinoreje se osvoji načelo, naj se razvije iz sedanje umne živinoreje intenzivno delo tudi za umno vzgajanje goveje živine. Goveja živina, ki jo vidimo sedaj na naših sejmih, ne dela časti pokrajini naprednih kmetovalcev. Obenem naj se vztrajno deluje za dvig politične samozvesti kmetijskega ljudstva, da bo kmetstvo ljudstvo v stanu upravljal sebe samo.

(Zavodna nad Šoštanjem.) Za dne 20. marca je sklical naš župan, tov. Ročnik sestanek in obenem občni zbor SKS. Na sestanek je prispel kot poročevalec tovariš Mrmolja. Sestanek se je spremenil radi velike udeležbe v pravi kmetijski shod. Čeravno je bil delavnik, so prispeli kmetje in kmetijski delavci od blizu in daleč, celo iz Koroške. Tov. Mrmolja je razložil goljufivo politiko klerikalne stranke, ki kot zastopnica slovenskega ljudstva, popolnoma zanemara svoje dolžnosti. Njeno brezdelje in njena pogubna politika sta kriva, da še nimamo enotnega davčnega zakona, da plačujemo Slovenci največje davke v državi. Oni sleparijo v listih in na shodih, da je ustava kriva vseh bremen. Člen 116 ustave govori: »Davčna obveznost je za vse državljane enaka, nikogar se ne sme obdavčiti čez njega gospodarsko moč.« To govori naša ustava, ki se pa po krivdi klerikalcev ne izvaja. Davek se pa pobira na podlagi pooblastilnega zakona iz l. 1918, katerega so isti naši klerikalci podpisali ter tedaj vsistvirli centralizem proti kateremu kričijo sedaj.

Kriče po reviziji ustave in hočejo zavleči to davčno stanje za najmanj 3 leta, da bo med tem slovenski kmet gospodarsko popolnoma propadel. Za svoje brezdelje pa klerikalni poslanci prejema iz državne blagajne 25.000 kron dnevno, med tem, ko so Radičevi poslanci vsaj toliko poštteni, da tega ne delajo. Da vlada pri nas take razmere, je ravno to krivo, da je kmet dal vso moč tej gosposki stranki. Imenuje se ljudska stranka, v njej pa komandira le gospoda. Kar je tam kmetov poslancev so le kimavci brez moči, z drugo besedo: izdajalci kmeta, ker se jim zato izplača 1200 kron dnevno. Po govoru tov. Mrmolja je bil izvoljen odbor kmetov in kmetijskih delavcev, nakar so udeleženci sosednjih vasi in Koroške pozvali govornika, da nadaljuje s takimi sestaniki tudi pri njih, kar je tudi obljubil. Navzoči so postavili razna vprašanja o kuluku, o cestnih dokladah, o upravi občin, nakar je govornik dal potrebna pojasnila ter zborovalce končno navdušil za agitacijo. Če sme agitirati gospoda za sebe, mora tudi kmet agitirati za sebe.

(A. Ž. G. 12.) Javite se s polnim imenom ali pa se osebno oglašite v naši pisarni. Na dopise ki niso podpisani, ne odgovarjamo.

Pregled tedenskih dogodkov.

Torek, dne 18. marca.

Radikalna vlada skuša pridobiti klerikalce ali pa Pribičičeve skupino za vstop v vlado. Vse predložene Radičeve mandate po skupščini verificirala. — Vsled neprestanih rovarjenj makedonstvujučih bo naša vlada odločno nastopila proti Bolgarski. — Vsa sekvestrirana posestva avstrijskih državlanov bodo njim vrnjena.

Sreda, dne 19. marca.

Vsi poslanci Radičeve stranke bodo predali svoja pooblastila. Tako se javlja iz Zagreba. — Vlada zavlačuje verificacijo novo predloženih Radičevih mandatov. — Zemljoradniki so ostro nastopili proti nasilju v Bosni. — Angleska delavska vlada se izjavlja proti zmanjšanju vojske. — Nemški berlinski list je objavil falzificirane dokumente o francosko-češki tajni vojaški pogodbi. Sleparija nemškega lista je prišla na dan.

Četrtek, dne 20. marca.

Radičevi poslanci še niso predložili novih pooblastil. Radikali izjavljajo, da Radičevih mandatov ne bodo preje verificirali, dokler ne bo proračun sprejet. — Džemiet izkorišča položaj radikalov in stavlja nove zahteve. — Na zahtevo zapadnih veselij je Kitajska preklcala priznanje sovjetske Rusije. — Tovorni promet z Reko je odprt. — Čehoslovski je bil priznan reparacijski dolg. — Pri dopolnilnih volitvah na Angliškem so zmagali konservativci proti liberalcem.

Petek, dne 21. marca.

Radikali izjavljajo, da bodo verificirali Radičeve mandate šele 27. marca, ker je šele za ta dan sklicana seja verificacijskega odbora. — Grški kralj se je odpovedal prestolu. — Širijo se vesti, da bo na Bolgarskem proglašena vojaška diktatura. — Rusko-kitajski

konflikt se je poostil. Ruski poslanik je zapustil Peking.

Sobota, dne 22. marca.

Vihurna seja skupščine. Radikali nočejo sklicati seje verificacijskega odbora. Vsled tega je prišlo do velikih viharjev v skupščini. — Posl. Pucelj je v skupščini krepko nastopil za koristi slovenskih vinogradarjev. — V Perziji je izbruhnila revolucija.

Nedelja, dne 23. marca.

Napoveduje se prihod Radičevcev v Beograd. — Mussolini je imel ob priliki proslave 5 letnice fašistov velik govor, v katerem je dejal, da so meje Reke nesprejemljive. — Pogajanja z Italijo so zastala. — Bivši poveljnik Pšemisa, general Kusmanek je umrl.

Ponedeljek, dne 24. marca.

Radičevci so prišli v Beograd in prisegli v roke predsednika skupščine na ustavo in zvestobo kralju. — Tako je tem je podal Pašić ostavko. Kralj je poveril sestavo nove razširjene poslovne vlade zopet Pašiću. Ta je pozval za torej načelnike vseh opozicijskih strank k sebi, da se izjavijo, če vstopijo v njegovo vlado.

Torek, dne 25. marca.

V imenu opozicijskega bloka je odklonil Davidović, šef demokratov, sploh vsako razgovarjanje s Pašićem glede vstopa v vlado. Tovariš Lazić pa je dejal, da se bodo zemljoradniki vedno borili proti radikalom, vsled česar ne more biti niti govora o vstopu zemljoradnikov v Pašičevo vlado. — Pribičević je v imenu svoje skupine, kateri pripadajo tudi slovenski demokrati, protestiral proti temu, da je Davidović kratkoma odbil sodelovanje z radikali.

Iz listnice poslančeve.

H. R. K. — Pritožba v ministrstvo še ni prišla kar je čisto naravno. Vendar sem referenta opozoril na krivico, ki se vam godi, kar si je zabeležil ter bo pri rekurzu upošteval. Tudi jaz si bom stvar obdržal v evidenci ter večkrat stopil gori.

Tov. U. — Pritožba M. Ž. še vedno ni prispela v ministrstvo.

P. S. S. nad Š. — Referent se še vedno ni odločil, da izda olajšanje glede malih žganjekuh, pač pa mi je obljubil, da izda podaljšanje za uporabo malih kotlov in torej ne bo treba še navajati tovarniških aparatov meseca maja, kakor je bilo prvotno objavljeno.

Trg. in obrt. zbor. Lj. — Radi oprostive naknadne trošarine pri že obrabljenem bencinu pri prizadetih 40 ih obrabljih ves moj trud brezuspešen, ker zakon tega absolutno ne dovoljuje.

J. K. Št. R. — Za A. N. sicer še nisem dobil odgovora, vendar je po mišljenju strokovnega referenta v vojnem ministrstvu edini vzrok orožna vaja. Rekrutnega spiska, ki ga sestavi naborna komisija, ne more nihče popravljati, a brez tega bi bilo podaljšanje nemogoče. Bo torej prišel domov šele po končani dvomesečni orožni vaji.

A. Ž. D. — Še vedno nič odgovora na moje pismo.

I. G. Š. — Prejel v redu. Storit prihodnji teden.

F. J. D. — Prejel in poskusim srečo. Ni pa bilo — kakor sem se že zadnjič informiral — dosedaj še takega slučaja.

M. P. T. — Prejel, moram pa prej dobiti informacije iz Ljubljane.

M. K. v Z. p. T. — Prejel in ko povsod poizvem vse potrebno, javim pisмено.

Županstvo B. — Razgovarjal s tukajšnjim referentom, a je mišljenja, da bi to težko šlo, ker je pač potreben na središču sreza tudi radi uradnih stvari, a za dva je pač premahen vaš srez.

V. J. G. — Došlo in izročim odgovorniku.

Edino najboljši šivalni stroji
so
Josip Petelinc-a
Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
(blizu Prešernovega spomenika za vodo)
znamke Gritzer in Adler za
rodinsko, obrtno in industrijsko
rabo v vseh opre mah, najnižja
cena, 10 letna garancija.
Istotam igle, olje, posamezne dele
za stroje in kolese. Sprejemamo
popravila.

Vzgoja pritičnega sadnega drevja.

Dne 14. t. m. v petek zvečer je imel v fizikalni dvorani moškega učiteljskega v Ljubljani g. Humer poučno predavanje o vzgoji pritičnega sadnega drevja. Govornik je povdarjal, da je splošna želja posestnikov vrto, da si vzgoje čim boljše in čim rodovitnejše sadno drevje. Na žalost maroma ugotoviti, da pri nas pač ni opaziti vrto, ki bi v vsakem oziru odgovarjali skrbnim in pra-

vitam nabedom sadjereje. Nasprotno pa vidimo marsikje sicer lepe in obsejne vrtove, ki pa so posajeni s slabim in zanikrnim drevjem. Glavni vzrok temu je, da manjka med našimi sadjereji čeneta potrebna zanimanja, veselja, znanja, dobre volje in ljubezni do sadnega drevja. Drugo je tudi to, da kdor si sam osebno ne prizadeva, vzgojiti čim boljše in bogatejše sadno drevje ter se zanaša le na druge, morda naletje ljud, ta pač ne bo dosegel v sadjereji veljke uspehov.

Vesolja, smisla in ljubezni je tedaj treba. Kdor ima te tri lastnosti, najde sredstva in pota, da se pouči saj imamo na razpolago v tem predmetu mnogo lepih dobrih knjig, časopisov itd. Vendar ta sredstva še nikakor ne bi zadostovala, ako sadjerejec nimata tudi nekoliko ročne spretnosti. Ni težko, niti sramotno, tudi ne zamudno; nasprotno: zanimivo, pobudno in kratkoročno je pečati se s sadjerejstvom. So zelo odlični ljudje, med njimi mnogo žensk, ki se radi zaposlujejo na vrto. Vztrajnost in potrpežljivost pri vzgoji drevesa pa sta dva najvažnejša predpogoja. Sadno drevo ne zraste v enem ali dveh letih; treba je čakati, potrpežljivo čakati in vstrajno delati in tako uspehi ne bodo izostali. Veliko jih je, ki sicer začno, malokd pa nadaljujejo in konča.

Glavni smoter sadjereje je tedaj ta, da dosežemo zlahko sadje, ki nam ga da lepo drevo, katero je tudi v okras vrto in v veselje oskrbovalcu celo leto. Veselje večkrat odtehta gmotni užitek.

Ni pa vsako sadno drevje tako, da bi z njim dosegli oba omenjena smotra. Zato moramo govoriti o dveh tipih, ki jih je treba gojiti, da dosežemo oba smotra. Tako sadno drevje delimo v dve veliki kategoriji in v pečkasto in koščičasto. K pečkastemu spadajo hruške, jablane itd. K koščičastemu pa prštevamo breskve, marelice, slive, češnje itd.

K splošnim pojmom o drevju na majem vrto spada predvsem oblika drevesa, z ozirom na obseg in deblo. Govorimo o pritičnem drevju, katero spada na majhne vrtove. Kdor si hoče svoj vrt lepo urediti, ta mora drevje brezpogojno gojiti. Pritično drevje pa je sploh namenjeno za gojitev. Z dekorativnega stališča se lahko poslužimo tudi višnje, češnje, slive, breskve ali kaj podobnega. Važno je vprašanje glede vzgoje vrha. Lahko pustimo, da ostane oblika vrha naravna ali nepravilna, lahko pa vrh umetno priklonimo in mu damo lepo simetrično obliko. Prvo je lažje vzgojiti, drugo težje, a je lepše. Dalje pride v poštev oblika glede stališča. Imamo sadno drevje posajeno na planem in na tako, ki ga nasadimo ob zidu. Razlika med obema vrstama je ta, da drevje, posajeno na planem, raste v svojem polnem naravnem razvoju, medtem ko drevje, posajeno ob zidu dobi ploščato obliko. Takih oblik se poslužujemo čestokrat tudi pri takozvanih spalnih nasadih. V vsakem slučaju je za vzgojo najprimernejša in tudi najhvalejše hruška, cepljena na kutino. Kdor se je pa odločil za jablano, ta mora cepiti na pradiževce. Za naravne oblike na planem je primerna jablana, a za umetne oblike, zlasti one ob zidu pride brezpogojno hruška v poštev.

Sadnega drevja ne vzgajamo doma, kakor zelenjavo iz semena. Imamo posebne drevesnice, odkoder dobivamo nekatere temeljne oblike mladih rastlin, iz katerih moramo vzgojiti drevo sami. Te oblike so enoletni cepljenec (iz njega se da vzgojiti vse), dvoletna drevesa (z enoletnim vrhom) iz tega vzgajamo drevje za na planem) in zopet dvoletna drevesa z enoletnim vrhom posebno gojena za spalne nasade.

K umetnim oblikam prštevamo takomenovano vretenčasto piramido. Potem vsakoletnega pazljivega obrezovanja dosežemo tako obliko. Nadalje imamo pravo piramido, ki je podobna prejšnji, a jo je nekoliko težje vzgojiti, nato gojimo znani pokončni kordon, vilčasto obliko, razne palmete itd.

Da pa bo priden sadjerejec dosegel pri vzgoji svojega sadnega vrta v resnici oba zgoraj navedena smotra, tedaj mora predvsem poskrbeti, da pripravi drevju ugoden položaj v zemlji in gledati mora na to, da posadi nepoškodovane cepljence. Le na ta način bo postalo drevo čvrsto, zdravo in rodovito.

Z bližajočo se pomladjo se začne odpirati delo na vrto. Koliko veselja, užitka, dobička, zabave, a tudi prijetne skrbi pravi vrt sadjerejcu. Pa pride jesen in bogato je poplavan ves trud med letom. S tem predavanjem pa hoče govornik dati poslušalcem pobude za izboljšanje naših, dosedaj v marsikaterem pogledu zanemarljenih vrto.

Gospodarske vesti.

(Davki.) Lansko leto so po vseh shodih klerikalci kričali, volite nas, pa nismo davke znižali. Od 25 poslancev so klerikalci dobili 21 poslancev. Sedaj pa glejte, kako so svoje obljube izpolnili: zemljiški davek so povišali petkrat, druge davke za 30%, in vrhu vsega smo dobili še takse, ki so še večje od davkov. Pa volitve se zopet bližajo. Ljudstvo klerikalcem ne verjame več, zato so poruntali zopet drugo laž, kako da bodo davke znižali. Na misijonu v Radovljici je pridigal misijonar: Če boste hodili v cerkev in poslušali duhovne, se ravnali po njihovih nasvetih, se bodo davki znižali. Policaje, orožnike in vojaštvo bomo odpravili, zato tudi davkov ne bo treba plačevati. Ista pesem ko lansko leto na shodih, se letos ponavlja na prižnici. Presvitelega knezoškofa vprašamo, če se sv. misijoni zlorabljajo za politično agitacijo z njegovo vednostjo?

(Stanje Narodne banke.) Kovinska podlaga Narodne banke je narasla na 442.400.000 Din, dočim je število bankovcev padlo na 5642 milijonov dinarjev. Dolg države je ostal neizpremenjen. (Vrednost denarja.) V splošnem je ostala vrednost našega denarja neizpremenjena, dasi je bilo opaziti na lahno tendenco padanja. Dne 25. marca je veljal na zagrebški borzi: ameriški dolar od 80.25 do 81.25, angleški funt šterling 349 do 352, švicarski frank od 14.08 do 14.18, francoski frank od 4.35 do 4.40, italijanska lira od 3.50 do 3.53 in češka

krona od 2.35 do 2.38, en bolgarski lev 60 par. En dinar je bil vreden 873 do 877 avstrijskih kron in do 900 madžarskih kron.

(Dvig francoskega franka.) Po silnem padcu francoskega franka, ko je veljal v Curihi samo še 20 vinarjev, se je pričel pretekli teden francoski frank krepko dvigati in dne 25. marca je veljal v Curihi že 31.50 vinarjev. Dvig francoskega franka so omogočili Amerikanci in Angleži, ki so dali francoski vladi ogromne vsote na razpolago, da razbije mednarodno, zlasti nemško špekulacijo, ki je hotela frank zrušiti. Zlasti na Dunaju, v Berlinu in drugih mestih srednje Evrope so bili špekulanti pridno na delu, da zrušijo frank. Nenadna intervencija Amerike in Anglije pa je vse njihove nade pokopala in mesto dobička so doživeli strahovite izgube. Samo Dunajčani so izgubili 80 milijonov dolarjev. Izgube Nemcev so bile tako velike, da so bili nekateri nemški denarni mogotci popolnoma uničeni. Govori se, da je celo mogočni Stinnes, ki velja kot najbogatejši Nemec, prišel vsled dviga franka v tako stisko, da je moral prodati več podjetij. Francoski narod je pokazal ob padanju franka, da je patriotičen in na višku položaja. To je bistveno pomagalo k poznejšemu dvigu franka. Dvig franka so na Francoskem splošno smatrali kot drugo bitko na Marini. Upati je, da bodo sedaj, ko so si opekli prste, dali mednarodni borzni špekulanti mir.

Žito. Tedenski pregled. Trgovanje je bilo malenkostno. Dovozi so še slabi, pa tudi konzum je zelo vzdržljiv. Cene se v minulem tednu niso spremenile, niti za moko po kateri je bilo povpraševanje nekoliko živahnije, a le po boljših vrstah. Ker je tendenca vseskozi slabotna, je pričakovati oslabljanje cen, čim postanejo dovozi izdatnejši.

Dunaj, 21. marca. Pšenica domača 3200, jugoslovenska 3575—3625, rumunska 3500 Ka, riž 3025, ječmen 3000 Ka, koruza jugoslovenska 1.42—1.43 Kt.

Novi Sad, 24. marca. Pšenica 330 do 332 in pol, koruza 242 in pol do 257 in pol, moka »Os« 515, »S« 315, »7« 280, otrobi v papirnatih vrečah 217 in pol dinarja.

Zivina. Dunaj, 24. marca. (V tisočih avstr. kron.) Voli 11.5 do 17, izjemna 19.5, bikli in krave 11.5 do 16, drobnica 7 do 11.

Kože. Zagreb, 22. marca. Lahke 17.5, srednje 18.5, težke 19.5, telečje 38 Din za kg.

Usnje. Zagreb, 22. marca. Trgovina je v zastoji. Vache krupovi težki 98—100, srednji 95—96, lahki 90—92, vache polovice 75—76, srednje 72—74, lahke 68—70, blansk usnje, črno 73—75, vache vratovi 45—56, kravice usnje, rjav 106—110, črno 104—108, pitlingi, rjav 115—117, črni 110—112, goveji boks I. 22, II. 20, bokska I. 30—32, II. 28—30, III. 26—28 Din za angl. stopnjo.

Kože divjačine. Zagreb, 22. marca. Lisice 400, kune 1400, dihur 140—150, vidre 800—900, divja mačka 100—110, jazbec 110, volk 150, zajec 15—16 Din za kos.

(Vinska trgovina v Dalmaciji) je meseca februarja običajno zelo živahna. Letos pa je skoro popolnoma počivala in je bilo prodanega le nekaj malega vina za domači konzum. V severni Dalmaciji cene padajo, v srednji in južni pa so še čvrste, zlasti za boljša vina. Cene se gibljejo 23.75 do 35 dinarjev. Žganje notira 32.50 do 37.50 za centistopnjo.

(Posetnikom praškega vzorčnega velesejma niso potrebni čl. vizumi.) Tukajšnji trgovski, industrijski, obrtniški in gospodarski krogi se opozarjajo, da nobenemu posetniku praškega vzorčnega velesejma, ki se vrši od 16. do 23. marca ter na katerem razstavlja 2500 prvovrstnih tovarov, izdelujočih najrazličnejše vrste blaga znane solidnosti pri konkurenčnih cenah, niso potrebni vizumi. Posetniki velesejma prekoračijo mejo češkoslovaške republike lahko samo na podlagi legitimacije praškega velesejma, kar velja za dobo od 9. do 30. marca t. l. Na to ugodno priliko poseta praškega velesejma in na ugodnosti pri potovanju, kakor tudi na to, da imajo lastniki legitimacij na čl. železnica 33 odstotni popust pri potovanju tja in nazaj, se opozarjajo vsi tukajšnji gospodarski krogi.

(L. Številka Sejskega Vestnika) 1924 Ljubljanskega velesejma izide prve dni meseca aprila v visoki nakladi in se razpošilja brezplačno vsem zainteresiranim. Če ga slučajno kedo ne dobi, naj ga blagovoli zahtevati pri sejskem uradu. Časopis je vsebinsko dober, prinaša stvarne gospodarske članke in se je že širom države splošno priljubil. Event. inserate sprejema Aloma Comp. d. z o. z. v Ljubljani, ki fungira kot pododdelek propagandnega velesejskega urada.

Kar Vi potrebujete, to je Elzafuid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka Din 27.—. Lekarnar Eug. V. Feller. Stubica Donja, Elzafuid trg št. 344. Hrvatska.

IZID VINSKEGA SEJMA V SEMIČU.

Vinski sejem v Semiču, ki so ga priredile kmetijske podružnice Semič, Štekljavec in Kot dne 13. t. m., je bil prav dobro obiskan, osobito s strani vinogradnikov, katerih je došlo čez 200. ki so prinesli nad 300 vinskih vzorcev. Kupci so došli iz Ljubljane in ljubljanske okolice, ter iz novomeškega in kočevskega okraja. Sejem je posetil med drugimi zastopniki in strokovnjaki tudi odposlanec poljedelskega ministrstva v Beogradu, vinogradski inšpektor g. Petrovič.

Pred uradno otvoritvijo, in sicer od 10. do pol 12. ure je bilo časa primerno strokovno predavanje o vinarstvu, kletarstvu in vinogradniškem združništvu. Za poslednje se je tudi beograjski odposlanec živo zanimal ter priporočal ustanovitev tudi večje zadrugne vinske kleti v Belikrajini, katero bo tudi vlada po potrebi denarno podprla. Nadalje se je sklenila resolucija na ministrstvo proti uvozu italijanskega vina. Na prodaj je bilo okroglo 4000 hl semiškega (iz semiške županije) novega in starega, večinoma belega vina po 5

do 7 Din. Prodalo se je skupno okroglo 300 hl po 5 do 6 Din. Navzoči kupci gostilničarji in vinski trgovci bi bili nakupili več sto hektolitrov po ceni izpod 5 Din, za kar se pa producenti niso odločili. Čeprav bi bila sedanja kupčija posejano dovoljna z ozirom na ponudeno množino (4000 hl), bo imel ta sejem vsekakor dobre posledice za bodoče kupčije, ker so se prepričali o kvaliteti in množini tamošnjih vin tudi tuji interesi.

Za kratek čas.

Radi vlažnosti. Jeterbenk se je pritoževal, da je vzel v najem stanovanje, ki je bilo komaj dovršeno in radi tega zelo vlažno. »Pomisli,« pravi Jeterbenk svojemu sosedu, »niti hoditi ne morem več, tak revmatizem sem dobil v noge. Vlažnost popolnoma uniči noge.« — Sosedi: »Imaš prav, poglej ribe, ki so vedno v vodi, sploh že nič več nimajo nog.«

Sitno vprašanje. Mala Milka svoji mami: »Mamica, jaz imam že šest let in še nimam ata, sosedova Pepca ima pa šele tri leta, pa ima že dva ata. Mamica, kako je vendar to?«

Kdo? V Piranu so ribarji ribiči neko noč in ko so potegnili iz morja mrežo, so začutili, da se nahaja v njej nekaj zelo težkega. Dozdevalo se jim je takoj, da je moral biti v mreži kak vtopljenec. Takoj se je napotila deputacija k županu, da mu ro naznani. Ko je ta že odšla, so potegnili mrežo na krov in našli v njej osla. Brž je eden ribičev zakričal za odhajajočimi v daljavo: »Recite županu, da je osel!«

Tu se ne sme kaditi. Dama: »Oprostite, gospod, v tem kupeju se ne sme kaditi.« — Gospod: »Saj se ne kadim jaz, ampak cigara.«

Vsi kmetje v SKS!

V četrtek dne 27. marca ob 9. uri dopoldne se vrši

javna dražba

njiv in travnikov za leto 1924 mladotnega Viktorja Klemenca, Ljubljana, Krakovski nasip št. 34.

Občinstvo se vabi k dražbi oskrbnik pri Perko Zg. Siska.

Cepljene trte

vkoreninjene divjake in sadna drevesca nudi po konkurenčno nizki ceni, Alojz Grabar, pos. in trtnar, Zagorci, pošta Juršinci pri Ptuj. Za pojasnila priložite znamke.

Naročila za najboljšo modro galico

garantirano 98 do 99% sprejema

„Ekonom“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani Kolodvorska ulica št. 7.

Priporočamo trdko

Josip Petelin,

Ljubljana,

Sv. Petra nasip št. 7

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi.)

Najcenejši nakup noga-

vic, žepnih robcev, brisalk, klota, belega in ru-javega platna, šifona, kravata, raznih gumbov, žlic, vilic, sprehajalnih palic, nahrbtnikov, potreščin za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje in brivce, škarje za krojače, šivilje in za obrezovanje trt. Na veliko in malo.

EKONOM

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Kolodvorska ulica št. 7

prodaja po najnižjih cenah raznovrstna semena, katera so preiskana po drž. preizkuševališču.

V zalogi se nahajajo sedaj sledeče vrste:

lucerna ali nemška in črna ali domača detelja, laška ljulika, angleška ljulika, maži rep, pasja trava, pesa „MAMUT“ rdeča, pesa „MAMUT“ rumena, pesa „ECKENDORFER“ rumena.

Priporočamo svojim cenj odjemalcem nakup, ker jamčimo za dobro kakovost ponujenega blaga.

Najugodnejši nakup in prodaja OSVALD PENGOV, Ljubljana

Karlovška cesta št. 19 (polec Dolenjskega mosta).

Nakupuje in prodaja vse vrste deželnih pridelkov kakor: žito, kornopno in laneno seme, krompir fižol itd.

Zaloga moke, otrobov, koruze, lanenih tropin, prvovrstnega dalmatinskega cementa ter iz drugih najboljših tovarov.

Prodaja specerijskega in kolonijalnega blaga, vse vrste suhe in oljate barve, laki, firnež, laneno olje itd. trstje (Stukatur) in strešna lepka, prodaja vseh vrst zanesljivo kalivih vrtnih in poljskih semen.

Solidna in točna postrežba.

Solidna in točna postrežba.

Oglašajte v „Kmetijskem listu“!

Jadranska banka d. d. Beograd

Delniška glavica: Din. 60.000.000

Centrala (začasno) Ljubljana

Rezerve: Din. 32.515.000

Podružnice:

Beograd Bled Cavtat Celje	Dubrovnik Ercegnovi Jelsa Jesenice	Korčula Kotor Kranj	Ljubljana Maribor Metković Prevalje	Sarajevo Split Šibenik Zagreb
------------------------------------	---	---------------------------	--	--

Naslov za brzojave: JADRANSKA

Amerikanski oddelek — Potniški urad

INOZEMSKA ZASTOPSTVA: ITALIJA: Banca Adriatica, Trst, Opatija, Zadar. AVSTRIJA: Adriatische Bank, Dunaj. JUŽNA AMERIKA: Banco Yugoslavo de Chile, Valparaiso, Antofagasta, Punta Arenas, Porvenir, Puerto Natales.

AFILACIJA: Frank Sakser State Bank, 82 Cortland St. New York City.

Banka ima prvovrstne zveze v vseh glavnih mestih sveta in se peča z vsemi bančnimi posli.

Največja tovarna umetnih gnojil nam je prepuстила svoje izdelke v razprodajo po celi Sloveniji in smo s tem dosegli največji napredek za naše poljedelstvo ter Vam priporočamo nakup po sledečih izjemnih cenah:

Thomasova žlindra 18—20% 100 kg	170 Din
rudninski superfosfat 16% „ „	160 „
kalijeva sol 40—42% „ „	155 „
kostni superfosfat 18—20% „ „	250 „
apneni dušik 18—20% „ „	315 „
kajnit 14—15% „ „	70 „
rožena moka „ „	400 „

Navedene cene se razumejo bruto za neto v vrečah po 100 kg franko postaja Ljubljana, odnosno franko skladišče, Kolodvorska ulica 7 in brezobvezno. Za pristnost jamčimo in Vam prilagamo obenem navodila za gnojenje in pričakujemo, da Vam naša ponudba najbolj ugaja. Pri odjemu celega vagona znaten popust.

Priporočamo se cenj naročilom in beležimo z zadrugnim pozdravom:

„EKONOM“

osrednja gospodarska zadruga v Ljubljani, reg. zadr. z omeji. zav.

Združene opekarne d. d., Ljubljana, telefon 733

naznanjajo, da so otvorile v sredini mesta na Miklošičevi cesti št. 13 tovarniško zalogo vseh vrst opeke lastnega izdelka.

Opeka je na razpolago v poljubnih množinah po najnižji dnevni ceni.

TRGOVSKA BANKA D. D., LJUBLJANA

PODRUZNICE:

Maribor
Novo mesto
Rakek
Slovenjgradec
Slovenska Bistrica

Dunajska cesta 4 (v lastni stavbi).

KAPITAL in REZERVE Din 17.500.000.—

Izvršuje vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Brzojavi: Trgovska.

Telefoni: 139, 146, 458.

EKSPOZITURE:

Konjice
Meža-Dravograd